

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) _____

(Name) _____

2. (Signature) _____

(Name) _____

Roll No.

--	--	--	--	--	--

(In figures as per admission card)

Roll No. _____

(In words)

D-4409**Test Booklet No.**

Time : 2 1/2 hours]

**PAPER-III
GERMAN**

[Maximum Marks : 200

Number of Pages in this Booklet : 32

Number of Questions in this Booklet : 26

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answer to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.

No Additional Sheets are to be used.

3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :

(i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.

(ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.**

4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your name or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए ।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुए रिक्त स्थान पर ही लिखिये ।

इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है ।

3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी । पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :

(i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी कागज की सील को फाड़ लें । खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें ।

(ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं । दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात् किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें । इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे । उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा ।**

4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें ।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है ।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे ।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें ।
8. **केवल नीले/काले बाल प्वाइंट पेन का ही इस्तेमाल करें ।**
9. **किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है ।**

D-4409**P.T.O.**

GERMAN

Paper-III

Note : This paper is of **two hundred (200)** marks containing **four (4)** sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

BEACHTEN SIE ! Diese Paper hat **zwei hundert (200)** Paunkte in **vire (4)** Sektionen. Bitte beachten Sie die Anweisungen bei jeder Frage !

SECTION – I

SEKTION – I

Note : This section contains **five (5)** questions based on the following paragraph. Each question should be answered in about **thirty (30)** words and carries **five (5)** marks. **(5 × 5 = 25 Marks)**

Dieser Teil besteht aus fünf (5) Fragen, die sich auf dem folgenden Text basieren. Jede Frage trägt fünf (5) Punkte und muss in etwa **30** Wörtern beantwortet werden.

Lesen Sie den folgenden Text und beantworten Sie die darauffolgenden Fragen !

Der Luxus des Gewissens

Erlebnisse und Einsichten im Atomzeitalter

Es besteht eine Gefahr für die Menschheit in der Denkweise der Naturwissenschaftler, weil sie nicht zwischen ihrer Begeisterung für ihre Tätigkeit und deren Nützlichkeit für die Menschheit genügend unterscheiden. Nur so sind mir die Verhaltensweisen vieler Fachgenossen zu erklären, z. B. die von Edward Teller, dem Vater der Wasserstoffbombe.

Die Kehrseite der Angelegenheit scheint mir ziemlich anders auszu-
sehen. Sehr viele der Menschen mit rein humanistischer Bildung, die ich
getroffen habe, haben keine blasse Ahnung von wirklichem naturwissen-
schaftlichem Denken. Sie kennen zwar oft naturwissenschaftliche Tat-
sachen, sogar verwickelte Dinge, von denen ich kaum gehört habe, doch
kennen sie nicht die Wurzeln der naturwissenschaftlichen Methode. Es
scheint mir, daß die Befähigung zu fundamentalem naturwissenschaft-
lichem Denken eine Gabe ist, die nicht gelehrt werden kann.

Doch in praktischen Angelegenheiten, besonders in der Politik, braucht
man Leute, welche menschliche Erfahrung und Interesse an menschlichen
Beziehungen mit einer Kenntnis der Naturwissenschaften und der Technik
in sich vereinigen. Außerdem müssen es Tatmenschen sein und nicht
kontemplative Charaktere. Ich habe den Eindruck, daß keine Bildungs-
methode Menschen mit all den erforderlichen Eigenschaften hervorbrin-
gen kann.

Ich bin von dem Gedanken bedrückt, daß dieser Bruch in der mensch-
lichen Zivilisation, der durch die Entdeckung der naturwissenschaftlichen
Methode verursacht wurde, nicht wieder gutzumachen ist. Obwohl ich
die Naturwissenschaft liebe, habe ich das Gefühl, daß sie so sehr gegen die
geschichtliche Entwicklung und Tradition ist, daß sie durch unsere Zivili-
sation nicht absorbiert werden kann. Die politischen und militärischen
Schrecken sowie der vollständige Zusammenbruch der Ethik, deren Zeuge
ich während meines Lebens gewesen bin, sind keine Symptome einer vor-
übergehenden sozialen Schwäche, sondern eine notwendige Folge des
naturwissenschaftlichen Aufstiegs – der an sich eine der größten intellek-
tuellen Leistungen der Menschheit ist. Wenn dem so ist, dann ist der
Mensch als freies verantwortungsvolles Wesen am Ende.

Max Born (Nobelpreisträger)

FOR OFFICE USE ONLY	
Marks Obtained	
Question Number	Marks Obtained
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	

Total Marks Obtained (in words)

(in figures)

Signature & Name of the Coordinator

(Evaluation)

Date